

Correctievoorschrift VWO

2007

tijdvak 1

Nederlands

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr. 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
  - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 50 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 *Tekst met vragen*

1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.

1.2 Bij enkele open vragen wordt aangegeven dat de kandidaat zich aan een bepaalde antwoordlengte moet houden. Indien de kandidaat bij een dergelijke vraag een antwoord geeft dat inhoudelijk *volledig goed* is en dat *strikt*, dus *zonder enige overschrijding*, binnen de gegeven antwoordlengte valt, wordt daarvoor een extra deelscore van 1 scorepunt toegekend.

1.3 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.

2 Samenvatting

2.1 De beoordeling van de samenvatting geschiedt aan de hand van een overzicht van de *in de opdracht gevraagde* informatie-elementen.

2.2 Bij het toekennen van scorepunten aan de informatie-elementen dient gelet te worden op de inhoud, samenhang en formulering:

- Inhoud: de informatie-elementen dienen inhoudelijk correct te worden weergegeven.
- Samenhang: indien de kandidaat een aantoonbaar onjuist verband legt tussen twee informatie-elementen, dient aan één van beide, afhankelijk van de gemaakte fout, geen punten te worden toegekend.
- Formulering: de weergave van de informatie-elementen moet begrijpelijk zijn voor een lezer die de uitgangstekst niet kent.

2.3 De aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting bedraagt maximaal 4 scorepunten. Onder incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik moet worden verstaan: fouten tegen de regels voor interpunctie, voor het gebruik van hoofdletters, voor zinsbouw, voor spelling, voor woordgebruik en voor woordvolgorde.

Deze aftrekkeregeling dient als volgt te worden toegepast:

voor fouten tegen de regels voor *interpunctie*:

1 fout of 2 fouten	- 0
3 of meer fouten	- 1

voor fouten tegen de regels voor de *overige categorieën*:

1 fout of 2 fouten	- 1
3 of 4 fouten	- 2
5 of 6 fouten	- 3
7 of meer fouten	- 4

Fouten die herhaald worden, moeten gerekend worden als afzonderlijke fouten.

Schrijfwijzen die in overeenstemming zijn met de spelling van 1995 of die in overeenstemming zijn met de spelling van 2005 dienen goed gerekend te worden.

2.4 Het is de kandidaat toegestaan het genoemde maximumaantal woorden in de samenvattingsopgave met 10% van het aantal toegestane woorden te overschrijden. Indien door de kandidaat het aantal toegestane woorden met meer dan 10% wordt overschreden, worden voor de grotere overschrijding per vijf woorden 2 scorepunten afgetrokken. Zie verder het beoordelingsmodel.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Tekst 1 Het poreuze zelf

1 maximumscore 2

- 2 1
- 4 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

2 maximumscore 2

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:

- de werking van onze hersenen
- (het concept van) de autonomie van de mens
- recente inzichten met betrekking tot de werking/vorming van onze hersenen

Indien:

- de historische ontwikkeling met betrekking tot het schema nature-nurture 1
- de houding van de politiek met betrekking tot het schema nature-nurture 1
- de opvattingen in de politiek ten opzichte van de autonomie van het individu 1

3 maximumscore 2

Voorbeeld van een goed antwoord is:

Hoe realistisch/reëel is de (hedendaagse/politieke) opvatting over autonome individuen (die hun eigen leven sturen)?

Indien:

- Hoe autonoom is het individu? 1

4 maximumscore 2

Voorbeeld van een goed antwoord is:

De overheid heeft een taak in het stimuleren van een welwillende/rijke omgeving. / Politici moeten zorgen voor een klimaat waarin hersenen kunnen gedijen.

Indien:

- Voor de ontwikkeling van het individu is een rijke/welwillende omgeving nodig 1

5 C

6 D

7 A

8 B

Vraag	Antwoord	Scores
9	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	• Een stimulerende omgeving bevordert de ontwikkeling van de hersenen / de verbindingen tussen de hersencellen	1
	• een volledig goed antwoord, niet langer dan 15 woorden	1
10	B	
11	C	
12	C	
13	maximumscore 4 De kern van een goed antwoord is:	
	• Autonomie veronderstelt onafhankelijkheid / volledige eigen verantwoordelijkheid	1
	• sociale prestatie (van de overheid/politiek) veronderstelt (juist) bemoeienis van de overheid / afhankelijkheid (van de burger)	1
	• deze tegenstelling is schijnbaar, want de overheid kan door het uitoefenen van invloed (door het beïnvloeden van omgevingsfactoren) bereiken dat het individu zich tot een autonoom/onafhankelijk iemand kan ontwikkelen	1
	• een volledig goed antwoord, niet langer dan 50 woorden	1
14	maximumscore 1 alinea 3	
15	maximumscore 1 alinea 7	
16	maximumscore 1 alinea 13	
17	C	
18	D	
19	maximumscore 1 "Autisme wordt ... deze stoornis."	
20	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: Zowel in het fragment als in de tekst 'Het poreuze zelf' wordt grote waarde gehecht aan omgevingsfactoren.	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2 Wie spreek je aan, als niemand de macht heeft?

In een goede samenvatting (maximumscore 22 punten) moeten de onderstaande informatie-elementen opgenomen zijn. Om de scores van de samenvatting per onderdeel te kunnen verwerken, zijn deze afzonderlijke informatie-elementen doorgenummerd.

- 21 maximumscore 2**
(*visie*)
- De Nederlandse democratie stelt (in vergelijking met Amerika) minder voor dan we denken 2
- 22 maximumscore 4**
(*argumenten*)
- premier wordt niet gekozen, maar aangewezen door politieke elites (van grote partijen) 2
  - kiezers hebben nauwelijks invloed op de regeringssamenstelling 2
- 23 maximumscore 2**
(*vervolg argumenten*)
- koningin, regerend bij erfopvolging, wijst de formateur aan (en oefent op die manier – ondemocratisch – invloed uit) 2
- 24 maximumscore 2**
(*vervolg argumenten*)
- premier heeft geen (opzichtige/uitgesproken) visie (of opzichtige/uitgesproken idealen) nodig (zoals presidenten die elders wel moeten hebben) 1
  - premier is compromisfiguur 1
- 25 maximumscore 2**
(*vervolg argumenten*)
- premier en ministers / de regeringsdeelnemers hoeven niet aan verkiezingen deelgenomen te hebben 1
  - ministers kunnen veelal hun beloften niet nakomen (vanwege het coalitiecompromis) 1
- 26 maximumscore 2**
(*vervolg argumenten*)
- compromissen worden gesloten tussen partijelites (niet tussen bevolkingsgroepen) 1
  - (gevolg:) consensus onder burgers hoeft niet terug te vinden zijn in de politiek / het beleid 1

Vraag	Antwoord	Scores
27	maximumscore 2 (<i>vervolg argumenten</i>)	
	<ul style="list-style-type: none"> • in Nederland heerst het poldermodel • het poldermodel is een uitruil van deelbelangen (tussen politieke en andere elites) 	1 1
28	maximumscore 4 (<i>vervolg argumenten</i>)	
	<ul style="list-style-type: none"> • doordat bijna iedereen het een beetje voor het zeggen heeft, heeft niemand ook echt de macht • zonder zichtbare macht kan ook niemand ter verantwoording worden geroepen (en is er geen democratie) 	2 2
29	maximumscore 2 (<i>conclusie</i>)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Nederland kan (op het vlak van democratie) nog heel wat leren van andere landen 	2
30	Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting¹⁾ Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik kunnen in totaal maximaal 4 hele scorepunten worden afgetrokken. De toepassing van deze aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten. Zie de Vakspecifieke regel 2 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.	
31	Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding van de samenvatting¹⁾ Voor de eerste overschrijding met 22 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 16 scorepunten. De toepassing van de aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.	

noot 1:

Bij positie 30 en 31 van het score-invoerformulier in het programma WOLF dienen de eventuele aftrekpunten aangegeven te worden als een positief getal. Heeft een kandidaat bijvoorbeeld 3 aftrekpunten vanwege incorrect taalgebruik, dan noteert u bij positie 30 een 3. Indien er geen sprake is van aftrek, dient een 0 te worden ingevuld.

Schematisch:

221 - 242: 0 scorepunten aftrek;

243 - 247: 2 scorepunten aftrek;

248 - 252: 4 scorepunten aftrek;

253 - 257: 6 scorepunten aftrek;

258 - 262: 8 scorepunten aftrek;

et cetera, tot een maximale aftrek van 16 punten.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 25 mei naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

tekst 1 naar: Marjan Slob, filosoof, Het poreuze zelf, de Volkskrant, 4 september 2004

tekst 2 naar: Boris van der Ham, Wie spreek je aan als niemand de macht heeft?, De Gids, mei-juni 2004